

Inleiding

Hierbij bieden wij u het jaarverslag Leerplicht 2012-2013 aan, waarin verslag wordt uitgebracht over het uitgevoerde leerplichtbeleid over genoemd schooljaar.

Leerplicht is een belangrijk middel in de bestrijding van het schoolverzuim en om de schoolcarrière van kinderen tot een succes te maken.

Aan de ene kant verplicht de leerplichtwet kinderen om naar school te gaan en aan de andere kant, waarborgt diezelfde wet het recht op leren. Door naar school te gaan en te leren doet een kind kennis en vaardigheden op, die belangrijk zijn voor later, als het een zelfstandige rol in de maatschappij gaat spelen. De leerplichtambtenaar kan hierin een grote rol spelen.

Het eerste doel is het behalen van een zogenaamde startkwalificatie - dit is een diploma op tenminste MBO niveau 2, een Havo diploma of een VWO diploma - een basis om een start te maken als werkende of om verder te leren. In Tynaarlo gaan daarom handhaving en zorg samen.

We hebben opnieuw stappen gezet om verzuim sneller te signaleren en aan te pakken, onder andere door continuering van de spreekuren op het voortgezet en het middelbaar beroepsonderwijs, al dan niet in samenwerking met omliggende gemeentes. Ook hebben we alle scholen voor voortgezet en middelbaar onderwijs, waarop kinderen uit de gemeente Tynaarlo als leerling staan ingeschreven, verzocht om gegevens aan ons op te sturen met betrekking tot hun aan en afwezigheid.

Voor leerplicht geldt dat zorg altijd op de eerste plaats komt en daarbij is de samenwerking tussen scholen, ouders, zorginstellingen en de gemeente heel belangrijk. Een nauwe samenwerking met de betrokken organisaties in het eigen Centrum voor Jeugd en Gezin is daarbij essentieel.

Lijst met afkortingen:

RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters
RMC+	“ maatregel voor preventieve verzuimbestrijding in het MBO
VSV	voortijdig schoolverlaten
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
ZAT	Zorgadviesteam
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
Lpw	Leerplichtwet
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs

Leerplichtbeleid gemeente Tynaarlo

In de gemeente Tynaarlo worden de jongeren in hun schoolloopbaan gevolgd. Zodra een jongere leerplichtig is, moeten volgens de Leerplichtwet schoolgegevens van de jongere worden opgenomen in de leerplichtadministratie. Scholen zijn verplicht om deze gegevens te verstrekken aan de woongemeente van de jongere.

Daarnaast is de gemeente ook wettelijk verplicht gegevens van de voortijdig schoolverlaters van 18 tot 23 jaar (jongeren zonder startkwalificatie) te registreren. De gegevens van deze jongeren vanaf 18 jaar worden doorgegeven aan het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters (RMC) Noord en Midden Drenthe in Assen, waarbij de gemeente Tynaarlo is aangesloten.

Administratie van scholen en gemeente

Een effectieve verzuimaanpak start bij een gedegen leerlingenregistratie op de scholen. Het is van belang dat scholen verzuim tijdig en volledig melden bij de leerplichtambtenaar en voor de scholen is het belangrijk dat wij de meldingen snel en effectief oppakken. Hierdoor ontstaat onderling vertrouwen en het werkt bevorderend voor het meldgedrag.

Om het melden verder te verbeteren, maar ook om te controleren of scholen daadwerkelijk melden wat ze moeten melden, hebben wij in het voorjaar van 2013 bij een aantal scholen voor het voortgezet onderwijs de aanwezigheidsregistratie opgevraagd. Uit de verkregen gegevens is gebleken dat veel scholen, binnen en buiten onze gemeente, bereid zijn om mee te werken aan zo'n actie en daarover hebben wij onze waardering uitgesproken. De meeste scholen hebben de registratie redelijk tot goed op orde. Er zijn ook scholen waarbij ons is gebleken dat het verzuim weliswaar goed wordt geregistreerd, maar vervolgens wordt er niet of niet voldoende gemeld. Die scholen hebben we gevraagd alsnog verzuim te melden. Dit is ook gebeurd en met een paar scholen gaan we in het lopende schooljaar 2013-2014 in gesprek over sneller melden. Het uiteindelijke effect van tijdig en volledig melden moet zijn dat er zo snel mogelijk een passende actie ingezet wordt om het verzuim te stoppen. Melden moet zo preventief mogelijk gebeuren: liever een gesprek en een eventuele Halt verwijzing bij beginnend verzuim, dan een proces verbaal opmaken wanneer een jongere bijna niet meer naar school gaat.

Naast een goede registratie op de scholen is de eigen gemeentelijke leerplicht administratie van evenzo groot belang voor de uitoefening van de leerplichtfunctie. De gemeente is wettelijk verplicht een administratie op te zetten voor alle leerplichtigen. Hieruit moet blijken op welke school de leerplichtigen staan ingeschreven en moeten tussentijdse mutaties, schoolverzuim en uitval direct te herleiden zijn. Daartoe dienen de gegevens van scholen correct en tijdig te worden aangeleverd om te kunnen komen tot een sluitende aanpak. Vooral als leerlingen nog niet op een vervolgopleiding geplaatst zijn, bij aanvang van het nieuwe schooljaar, is het voor leerplicht van belang dat zij tijdig daarvan op de hoogte zijn. Bij aanvang van het nieuwe schooljaar, 2013-2014 werkt de leerplicht van de gemeente Tynaarlo met een nieuw registratie/administratie systeem voor leerplicht. Het nieuwe systeem genaamd CArel, van het bedrijf Eljakim, vervangt het huidige systeem OIS van Civision en is gelijktijdig in gebruik genomen door 4 van de 5 gemeentes in het RMC werkgebied Noord en Midden Drenthe, in het kader van de onderlinge samenwerking, het zogeheten Samenwerking Drentsche Aa Gemeenten.

Leerplicht; verzuimmelding, vrijstelling

De leerplicht geldt voor alle kinderen van 5 tot en met 16 jaar. Direct na de leerplicht begint de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt als een leerling een startkwalificatie heeft gehaald of 18 jaar is geworden. Tijdens de kwalificatieplicht is er ook de mogelijkheid voor een leerling van leren en werken, de zogenaamde BBL constructie.

In Tynaarlo waren 5626 kinderen en jongeren in het schooljaar 2012-2013 leerplichtig of kwalificatieplichtig. Zij zijn wettelijk verplicht om naar school te gaan en een startkwalificatie te behalen. Een startkwalificatie is een: HAVO-, een VWO- of een MBO diploma op niveau 2 of hoger.

In het schooljaar 2012-2013 zijn door de leerplichtambtenaren 315 dossiers aangemaakt in het leerlingvolgsysteem. Daarvan betrof het 126 dossiers n.a.v. verzuimmeldingen via DUO of rechtstreeks van de scholen d.m.v. Kennisgevingen van ongeoorloofd verzuim. Deze meldingen waren verzuimmeldingen i.v.m. relatief verzuim. Het gaat hierbij om spijbelaars, leerlingen die zijn ingeschreven bij een onderwijsinstelling maar niet in de lessen verschijnen en dus ongeoorloofd afwezig zijn.

Er zijn 34 zorgmeldingen binnengekomen, via DUO, van de scholen, gemeld door ouders zelf, of voortgekomen uit de overleggen Zorg Advies Teams of het CJG overleg Kernteam+. Voor het zogeheten luxe verzuim zijn 4 leerlingen gemeld. Bij luxe verzuim gaat het om leerlingen die buiten de schoolvakanties om op vakantie gaan.

Er was in het schooljaar 2012-2013 1 x sprake van absoluut verzuim, dit is wanneer een jongere niet bij een school staat ingeschreven.

Van alle binnengekomen meldingen zijn er 7 processen verbaal opgemaakt, waarvan 3 wegens luxe verzuim. Er zijn geen meldingen naar bureau Halt gegaan. Er is in totaal door de scholen 10x melding gemaakt van schorsing van een leerling.

Verder zijn er 35 leerlingen gesproken tijdens de spreekuren op de scholen, bij het voortgezet onderwijs en op de MBO scholen.

De overige 110 dossiers betroffen meldingen van ouders, met zorgen over de schoolgang van hun kind; verzoeken voor extra vakantie verlof; verzoeken tot vrijstelling van de inschrijvingsplicht; meldingen vanuit het Kernteam+, het controleren van de schoolgang, na de zomervakantie, wanneer een vervolgopleiding niet bekend was en verzoeken om informatie en advies van ouders of scholen.

Er zijn in totaal 10 aanvragen voor vrijstellingen ontvangen door de leerplicht. Daarvan zijn er 3 afgewezen.

De vrijstellingen betreffen de volgende categorieën:

Vrijstelling op grond van artikel 5 onder a, psychische of lichamelijke gronden: 6x

Vrijstelling op grond van artikel 15, volgen van ander onderwijs: 1x.

Leerplicht en preventief werken

Naast het handhaven van de leerplichtwet, heeft de leerplichtambtenaar ook een taak in het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters (VSV). Om de overstap van het VMBO naar het MBO te monitoren, is onder andere het systeem 'Intergrid' ontwikkeld en ingevoerd. De gemeente Tynaarlo is ook op dit systeem aangesloten. Leerlingen die buiten de boot dreigen te vallen, omdat zij nog geen vervolgoeuzen hebben gemaakt en/of nog niet bij een vervolgoeuzen op het MBO staan ingeschreven, worden hierin gemeld. De scholen geven in dit systeem aan of hulp vanuit leerplicht is gewenst en vervolgens gaat de leerplicht-ambtenaar met betrokken leerling aan de slag, met als doel inschrijving in een opleiding vóór 1 oktober.

Verder houdt de leerplichtambtenaar preventie spreekuren op het voortgezet onderwijs en het MBO, dit laatste in het kader van de RMC-plus voorziening. Dit is een onderdeel van het MBO, waarbij leerlingen preventief worden gemeld tot 23 jaar. Hierbij werkt de gemeente Tynaarlo samen met het RMC te Groningen en Assen.

Leerplicht en zorg

De zorg rond leerlingen betreft een steeds groter deel van het werk van de leerplicht-ambtenaar; hierbij maakt de leerplichtambtenaar deel uit van het CJG. Het CJG is de plek waar ouders, verzorgers, jongeren tot 23 jaar en professionals en andere betrokkenen terecht kunnen. Het CJG geeft antwoord op alle vragen over opvoeden en opgroeien onder het motto: "1 gezin, 1 plan!"

In Tynaarlo werken de partners al goed samen in het CJG Kernteam en Kernteam+ overleg. Daarnaast neemt de leerplichtambtenaar ook deel aan diverse zorgadvies teams (ZAT). Dit zijn overleggen op de scholen waarin diverse deskundigen zijn vertegenwoordigd en waarin de zorg omtrent leerlingen wordt besproken. De algemene doelstelling van een ZAT is: optimalisering van hulp aan leerlingen, ouder(s)/ of verzorger(s) door het verbeteren van de samenwerking tussen schoolinterne en schoolexterne begeleiding bij de hulp aan en signalering van zorgleerlingen.

De leerplichtambtenaren van Tynaarlo zijn betrokken bij de ZAT's op de scholen voor voortgezet onderwijs in de eigen woongemeente en bij die van het Gomarus College in Assen. Op alle scholen in de regio is een leerplichtambtenaar vertegenwoordigd in het ZAT en daar hebben ze dan ook een regionale functie.

Leerplicht en RMC (Regionaal Meld en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters)

Scholen melden VSV-ers, jongeren die niet in het bezit zijn van een startkwalificatie en die nog geen 23 jaar zijn en niet meer leerplichtig zijn, bij het RMC, als zij dreigen te stoppen of gestopt zijn met hun opleiding. De trajectbegeleiding van de VSV-ers van de gemeente Tynaarlo wordt uitgevoerd door het RMC in Assen. Leerplicht en RMC werken hierin samen en vormen daarmee het fundament voor de aanpak van voortijdig schoolverlaten.

In totaal zijn er 180 VSV-ers van de gemeente Tynaarlo begeleid door het RMC; 80 dossiers zijn oude VSV-ers, dit betekent dat zij vóór 1 augustus 2012 al als VSV waren aangemerkt en de overige meldingen zijn van het schooljaar 2012-2013.

De gemeente Assen, onze contactgemeente RMC, doet jaarlijks verslag in de vorm van de zogenoemde effectrapportage aan het Ministerie van OCW over de cijfers en datgene wat bereikt is; daarbij noemt ze trends, knelpunten en succesfactoren. Totaal waren er 1286 jongeren in de leeftijd van 18 tot 23 jaar in de gemeente Tynaarlo in bovengenoemd schooljaar.

Leerplicht en Onderwijs Inspectie

Per 1 januari 2012 is de Leerplichtwet 1969 (Lpw) gewijzigd. Deze wijziging zorgt er voor dat het toezicht op de scholen met betrekking tot de naleving van de Leerplichtwet verschuift van de gemeente naar de Inspectie. Dit houdt in dat de Onderwijs Inspectie voortaan toezicht houdt op de naleving van de leerplichtwet door de scholen. De scholen moeten een goede verzuimadministratie voeren en tijdig het wettige verzuim van een leerling bij de leerplichtambtenaar melden. Verzuimt de school dit te doen, dan kan de Onderwijs Inspectie een bestuurlijke boete aan de school opleggen.

De Inspectie van het Onderwijs hanteert een risicogericht toezichtkader. Leerplichtambtenaren kunnen signalen doorgeven aan de Inspectie zodat de Inspectie snel over kan gaan tot handhaving.

Het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet door ouders en leerlingen blijft bij de gemeenten, bij de leerplichtambtenaar liggen.

Leerplicht in het komende schooljaar

Handhaving van de Leerplichtwet is meer dan een wettelijke taak voor gemeente en de leerplichtambtenaren. De aanpak van verzuim is een belangrijk wapen in de strijd tegen schooluitval en draagt bij aan de verbetering van kansen voor jongeren, bij het kiezen voor een vervolgopleiding of een opleidingsbaan en ook in het zoeken naar werk.

De onderwijsinstellingen, de ouders of verzorgers en de jongeren zelf hebben hierin een vooral ook verantwoordelijkheid. Daarom is het zo belangrijk dat alle partijen met elkaar samen werken. Daarin blijven we stappen maken. Eén daarvan is de invoering van het nieuwe Ziekteverzuim protocol, in samenwerking met de GGD. Tijdens een bijeenkomst in het gemeentehuis in Vries, waarbij de basisscholen en de scholen voor voortgezet onderwijs uit onze gemeente waren uitgenodigd, is de werking van het protocol door middel van een presentatie door de leerplichtambtenaren, in samenwerking met de betrokken schoolarts van de GGD, besproken. De belangstelling vanuit de scholen was groot en de betrokkenheid en wil om te werken volgens het protocol was duidelijk aanwezig.

Leerplicht zal blijven inzetten op het meldgedrag van scholen, een snelle en effectieve behandeling van meldingen en informatieverstrekking. Zorg en handhaving blijven hand in hand gaan. Vanuit de verzuimcontroles wordt ook duidelijk op welke onderwerpen de scholen ondersteuning nodig hebben. Hier zal Leerplicht zoveel mogelijk maatwerk in zetten bijvoorbeeld door voorlichting te geven aan de scholen, aan docenten teams en klassen en ook kan de leerplichtambtenaar een school adviseren over hoe te handelen als er sprake is van verzuim..

Handhaving en leerplicht

Om hun handhavingrol te kunnen blijven vervullen, moeten beide leerplichtambtenaren in het voorjaar van 2014 hun BOA (buitengewoon opsporingsambtenaar) bevoegdheid verlengen. De BOA cursus is vernieuwd en is meer toegespitst op leerplicht. Het bestaat nu uit 4 afzonderlijke cursusonderdelen waarvoor telkens een afsluitend examen wordt afgenomen en een certificaat wordt afgegeven. Bij voldoende resultaat, zal dan in het voorjaar de bevoegdheid opnieuw worden verleend.